TLAČOVÁ SPRÁVA
7. september 2026

Na festivale Cinematik uvedie Slovenský filmový ústav film Kristove roky a dva nové koprodukčné dokumenty

Na 21. medzinárodnom filmovom festivale Cinematik uvedie Slovenský filmový ústav (SFÚ) dva nové dokumentárne filmy, na ktorých sa podieľal ako koprodukčný partner. Oba predstavia dvoch významných slovenských tvorcov – režiséra a scenáristu Dušana Hanáka a už zosnulého kameramana Igora Luthera. Pri príležitosti dokumentu o Lutherovi festival premietne aj dva klasické filmy, debut Juraja Jakubiska *Kristove roky* (1967) a krátky animovaný film *Pingvin* (1964) Vladimíra Popoviča a Veroniky Margótsyovej, pri ktorých stál Luther za kamerou. MFF Cinematik sa koná v termíne od 8. do 13. septembra v Piešťanoch.

V súťažnej sekcii dokumentárnych filmov Cinematik.doc sa do výberu šiestich titulov dostali aj dva dokumenty, na ktorých participoval Slovenský filmový ústav ako koprodukčný partner. Dokumentárny film *Život alebo film* (2026) režisérskej dvojice Juraj Johanides a Marek Šulík je meditatívna reflexia o živote a tvorbe Dušana Hanáka, jednej z najvýznamnejších osobností slovenskej kinematografie. Snímka v mozaike skladá obraz tvorcu, pre ktorého film nikdy nebol iba remeslom, ale spôsobom hľadania pravdy, slobody a ľudskosti. Vracia sa k dielam, ktoré formovali podobu našej kinematografie, k ľuďom a témam na okraji záujmu aj k okamihu, keď sa Hanák rozhodol zachrániť svoj život pred ďalším filmom. Zároveň skúma Hanákovu metódu zbierania fragmentov zo života a pýta sa, čo z jeho sveta zostáva naliehavé aj dnes. Film sa na festivale Cinematik premietne v piatok 11. septembra o 17.00 hod. v kine Fontána vo svetovej premiére za účasti tvorcov.

Život alebo film nakrútili dokumentarista a strihač Marek Šulík a režisér Juraj Johanides. Šulíka *„na začiatku práce na filme zaujímali tie životné skúsenosti, ktoré formovali hodnotový a estetický svet Dušana Hanáka. Druhou, pre mňa azda konštantne zaujímavou témou, je téma absurdnosti ľudskej existencie, starnutie, naša konečnosť a cesta, ako sa tomu postaviť,“* vysvetľuje Šulík svoje rozhodnutie spolupracovať na filme o Hanákovi. Podľa neho sa však *„musel rozlúčiť s pôvodným zámerom, ktorý stál na začiatku mojej práce. Teda, že film by mohol byť aj viacgeneračným dialógom medzi Dušanom Hanákom a mladými filmármi.“* Johanides hovorí, že so Šulíkom sú v prípade tohto filmu *„spoluautori a spolurežiséri a táto forma našej spolupráce bola pomerne výbušná. Argumenty pre a proti výberu faktov či dokonca záberov prechádzali tvrdým sitom protiargumentov. Vďaka tejto dynamike vznikol film o mnohých vzájomných kompromisoch, ktoré však v konečnom dôsledku sledovali jeden spoločný cieľ, priniesť pre diváka to najzaujímavejšie z Hanákových pohľadov na svoju tvorbu a spokojnosť samotného režiséra nám dala za pravdu.“* Dušan Hanák, ktorého životu a dielu je film venovaný, výsledné dielo zhodnotil slovami, že *„vnímam tento film ako prejav spoločného autorského cítenia. Obaja režiséri vložili do neho veľa tvorivej energie“.*

V sekcii Cinematik.doc bude súťažiť aj nový dokumentárny film *Igor a potom* (2026) režiséra Ivana Ostrochovského, ktorý mal svetovú premiéru na tohtoročnom 60. MFF Karlove Vary. Film pod pôvodným názvom *Autoportrét* pripravoval kameraman Igor Luther, Ostrochovský sa projektu ujal po jeho smrti v roku 2020. Zachytáva Luthera počas posledných mesiacov života a je portrétom výnimočného umelca a zároveň úvahou o krehkej hranici medzi genialitou a umeleckou nekompromisnosťou, ale i sebadeštrukciou, vyvolanou hlbokým rozčarovaním z čoraz väčšieho tlaku na komerčnosť tvorby. *„Mal som v niečom uľahčenú prácu, pretože Martin Šulík v rámci série o československej novej vlne vytvoril profil Igorovej tvorby, takže som sa mohol sústrediť skôr na Igorove zvláštnosti,“* opisuje proces tvorby filmu Ivan Ostrochovský. *„Od začiatku som vedel, že Igor sám film nenatočí, keďže za dva roky realizácie nakrútil iba jeden jediný záber, ktorým film končí.*

V tom sme si boli s Igorom podobní. Mne trvalo ďalších šesť rokov, kým som film dokončil," hovorí Ostrochovský, ktorý pri tvorbe čerpal aj z dokumentárneho cyklu *Zlaté šesťdesiate* nakrúteného tiež v koprodukcii SFÚ. Film sa bude premietať v sobotu 12. septembra o 17.00 hod. v kine Fontána.

Kameramanskú prácu Igora Luthera uvidia filmoví diváci a diváčky na festivale Cinematik aj v dvoch klasických filmoch zo zbierok SFÚ. Premietať sa bude celovečerný debut Juraja Jakubiska *Kristove roky* (1967), ktorým Jakubisko s Lutherom nadviazali na svoju úspešnú spoluprácu zo študentských čias na FAMU. Snímka *Kristove roky* je tragikomickou výpoveďou o potrebe konečného rozhodnutia mladého človeka na životnej križovatke a bola Lutherovým celovečerným kameramanským debutom. Ako predfilm bude uvedený krátky animovaný film na tému ochrany životného prostredia *Pingvin* (1964) Vladimíra Popoviča a Veroniky Margótsyovej a kamerou Igora Luthera. Projekcia sa uskutoční v sobotu 12. septembra o 11.30 hod. v Kino Klube. Filmy sú zaradené do sekcie Cinematik Classics venovanej klasickým dielam s kultúrnym alebo historickým významom pre svetovú kinematografiu.

Viac informácií o filme *Život alebo film* o Dušanovi Hanákovi
Presskit / Trailer
Viac informácií o filme *Igor a potom* o Igorovi Lutherovi
Viac informácií o 21. MFF Cinematik nájdete na oficiálnej stránke

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk